

PÓŁPRODUKTY Z DREWNA	NORMA BRANŻOWA	BN-66
	Portowe półfabrykaty iglaste	7111-11
		Zamiast RN-54/ML-0534
		Grupa katalogowa IX 22

1. WSTĘP

1.1. Przedmiot normy. Przedmiotem normy są portowe półfabrykaty iglaste, stosowane do budowy pochylni w stoczniach okrętowych oraz do budowy grodzy (drewnianych ścianek wodoszczelnych) w budownictwie portowym.

1.2. Określenia

1.2.1. Określenia wad drewna - wg PN-66/D-01000.

1.2.2. Określenia elementów powierzchni półfabrykatów - wg PN-57/D-01001.

1.3. Podział. W zależności od przeznaczenia portowe półfabrykaty iglaste dzieli się na trzy kategorie podane w tabl. 1.

Tablica 1

Symbol kategorii	Sortyment wg grubości	Przeznaczenie w budowie
Po Gr Ł	belki belki i bale łaty	pochylnia okrętowa grodze (ściany wodoszczelne) pióra jako złącza grodzy (ścian) wodoszczelnych

1.4. Przykład oznaczenia sosnowej belki portowej, przeznaczonej na grodzę wodoszczelną, o przekroju 250×300 mm, długości 6,50 m:

PORTOWY PÓŁFABRYKAT IGLASTY So 250×300×6,50/Gr PN-66/7111-11

1.5. Normy i dokumenty związane

PN-66/D-01000 Wady drewna

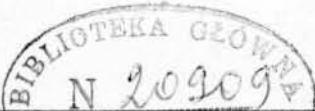
PN-57/D-01001 Materiały tarte. Podział, nazwy i określenia

PN-58/D-03001 Materiały tarte. Pomiar i obliczanie miąższości

PN-57/D-03003 Materiały tarte. Nadmiary na zeschnięcie

PN-57/D-96000 Tarcica iglasta ogólnego przeznaczenia

Instrukcja nr 18/Tp-65 w sprawie warunków suszenia na powietrzu, konserwacji i magazynowania tarcicy w zakładach produkcyjnych, na składach magazynowych i handlowych, wydana przez Zjednoczenie Przemysłu Leśnego. Warszawa 1965 r.

Zjednoczenie Przemysłu Tartaczno i Wyrobów Drzewnych
Ustanowiona przez Dyrektora Zjednoczenia Przemysłu Tartaczno i Wyrobów Drzewnych dnia 10 grudnia 1966 r.
jako norma obowiązująca w zakresie produkcji od dnia 1 lipca 1967 r.
(Mon. Pol. nr 17/1967 poz. 89)

2. WYMAGANIA

2.1. Wymiary portowych półfabrykatów iglastych podano w tabl. 2.

Tablica 2

Kategoria i przeznaczenie	Wymiary		Odchyłki	
	przekrój mm	długość m	szerokość i grubość mm	długość cm
Po Pochylnie okrętowe	200×200 200×225 200×250 225×225 225×250 250×250 250×275 250×300 250×325 275×275 275×300 275×325 300×300 300×325 325×325	3,40±10,00 ze stopniowa- niem co 0,1	+3 -2	+4,0 -3,0
Gr Grodze (ściany wodoszczel- ne)	80×120 80×140 80×160 80×180 100×200 100×220 100×240 100×250 120×200 120×220 120×240 120×250 140×200 140×220 140×240 140×260 140×280 160×200 160×220 160×240 160×260 160×280 160×300 180×200 180×220 180×240 180×260 180×280 180×300 200×200 200×220 200×240 200×260 200×280 200×300 220×220 220×240 220×260 220×280 220×300 250×250 250×270 250×300 260×260 260×280 260×300 280×280 280×300 300×300	3,0±11,0 ze stopniowa- niem co 0,1	+3 -2	+4,0 -3,0

cd. tabl. 2

Kategoria i przeznaczenie	Wymiary		Odchyłki	
	przekrój mm	długość m	szerokość i grubość mm	długość cm
Łaty na pióra jako złącza grodzy (ścian wodoszczelnych)	32×63 38×63 38×76 63×76 63×95 63×100	1,5±6,5 ze stopniowaniem co 0,1	+2 -2	+4,0 -3,0
Podane w tablicy wymiary odnoszą się do drewna o wilgotności: a) dla belek - w chwili przetarcia, b) dla bali i łat - 15% w stosunku do ciężaru drewna zupełnie suchego. W przypadku większej wilgotności należy stosować nadmiary na zeschnięcie wg PN-57/D-03003.				

2.2. Materiał. Ścisła specyfikacja materiałowa powinna być ustalona przy zamówieniu za zgodą stron.

2.3. Wady

2.3.1. Dopuszczalne wady belek i bali podano w tabl. 3.

Tablica 3

Nazwa wady		Kategoria	
		Po pochylnie okrętowe	Gr grodze (ściany wodoszczelne)
Oblina		dopuszczalna na całej długości dwóch krawędzi nie obejmująca więcej niż 30 mm każdej płaszczyzny lub na jednej krawędzi nie obejmująca więcej niż 40 mm każdej płaszczyzny	dopuszczalna do $\frac{1}{3}$ długości: w belkach - na dwóch bokach, przy czym oblina łącznie nie może obejmować więcej niż $\frac{1}{5}$ szerokości i grubości sztuki; w balach - na płaszczyznach łącznie nie więcej niż $\frac{1}{4}$ szerokości, na bokach - łącznie nie więcej niż $\frac{1}{5}$ grubości
Sęki	zdrowe, zrosnięte, częściowo zrosnięte oraz obrączkowe z obwódka	nie bierze się pod uwagę sęków zrosniętych z otaczającą tkanką i zdrowych obrączkowych o średnicy: do 15 mm dopuszczalne o średnicy nie większej niż $\frac{1}{5}$ szerokości powierzchni w przeciętnej liczbie 2 sztuki na 1 m każdej płaszczyzny, wychodzące na krawędzie	do 25 mm (małych) dopuszczalne w belkach na płaszczyznach (szerokości i grubości) o średnicy nie większej niż $\frac{1}{4}$ szerokości płaszczyzny; w balach - na płaszczyznach o średnicy nie większej niż $\frac{1}{4}$ szerokości płaszczyzny oraz na bokach o średnicy nie większej niż $\frac{1}{2}$ grubości sztuki; w obu przypadkach sęki nie mogą wychodzić na krawędzie; liczba sęków - ogółem 4 sztuki na 1 m długości
	skrzydlate, zdrowe i zrosnięte, częściowo zrosnięte	niedopuszczalne	
		dopuszczalne w balach w analogicznych ilościach jak sęki poprzednie, przy czym długości obu sęków składających się na sęk skrzydlaty nie powinny zajmować więcej niż $\frac{3}{4}$ szerokości płaszczyzny, a szerokość ich nie powinna przekraczać $\frac{1}{3}$ grubości materiału	

cd. tabl. 3

Nazwa wady		Kategoria	
		Po pochylnie okrętowe	Gr grodze (ściany wodoszczelne)
Sęki	smołowe (czarne u jodły)	nie bierze się pod uwagę sęków smołowych (czarnych u jodły) o średnicy: do 15 mm dopuszczalne na płaszczyznach o średnicy do $\frac{1}{8}$ szerokości płaszczyzny nie wychodzące na krawędzie w przeciętnej liczbie 1 sztuka na 1 m	do 20 mm dopuszczalne o średnicy do $\frac{1}{7}$ szerokości powierzchni wychodzące na krawędzie w przeciętnej liczbie 1 sztuka na 1 m
	nadpsute	dopuszczalne nie wychodzące na krawędzie o średnicy do $\frac{1}{8}$ szerokości w przeciętnej liczbie 1 sztuka na 1 m	dopuszczalne wychodzące na krawędzie o średnicy do $\frac{1}{7}$ szerokości w przeciętnej liczbie 1 sztuka na 1 m
	zepsute	niedopuszczalne	
Skret włókien		dopuszczalny przy odchyłce od kierunku osiowego: 3 cm na 1 m	
Twardzica		niedopuszczalna	dopuszczalna
Zabarwienia	zaszarzenie	dopuszczalne	
	sinizna	dopuszczalna w postaci pojedynczych plam i pasm	
	zbrunatnienie	niedopuszczalne	dopuszczalne w postaci pojedynczych pasm i plam do $\frac{1}{40}$ szerokości i $\frac{1}{40}$ długości
	czerwień	dopuszczalna	
Zgnilizna twarda i miękka		niedopuszczalna	
Chodniki owadzie (otwory)		niedopuszczalne	
Uszkodzenia od pocisków i odłamków metali		niedopuszczalne	
Zawoje		niedopuszczalne o poprzecznym przebiegu włókien	dopuszczalne
Pęknięcia	powierzcho- wne z przesycha- nia	nie bierze się pod uwagę pęknięć o głębokości: 3 mm dopuszczalne nie głębsze niż $\frac{1}{40}$ grubości i nie dłuższe niż $\frac{1}{4}$ długości sztuki	5 mm dopuszczalne nie głębsze niż $\frac{1}{8}$ grubości i nie dłuższe niż $\frac{1}{3}$ długości sztuki
	czołowe, pro- mieniowe, rdze- niowe	niedopuszczalne	dopuszczalne do 20 cm głębokości wzdłuż sortymentu
	okrężne i kuko- we	niedopuszczalne	dopuszczalne do 20 cm głębokości wzdłuż sortymentu
Zakorki i zabitki		nie bierze się pod uwagę zakorków o długości do 100 mm i: szerokości do 29 mm głębokości do 3 mm dopuszczalne występujące pojedynczo na dwóch sąsiednich płaszczyznach nie wychodzące na krawędzie, o wymiarach: długość do 150 mm szerokość do 30 mm głębokość do 5 mm	szerokości do 30 mm głębokości do 5 mm dopuszczalne na wszystkich powierzchniach wychodzące na krawędzie o wymiarach: długość do 200 mm szerokość do 50 mm głębokość do 15 mm

od. tabl. 3

Nazwa wady		Kategoria	
		Po pochylnie okrętowe	Gr grodze (ściary wodoszczelne)
Nagromadzenie żywicy	przeżywiczienie (smolistość)	niedopuszczalne na krawędziach	dopuszczalne
	pęcherze żywiczne	nie bierze się pod uwagę pęcherzy żywicznych o długości do 100 mm i: szerokości do 29 mm głębokości do 3 mm dopuszczalne na dwóch sąsiednich płaszczyznach nie wychodzących na krawędzie, o wymiarach: długość do 150 mm szerokość do 30 mm głębokość do 5 mm	szerokości do 30 mm głębokości do 5 mm dopuszczalne na wszystkich powierzchniach wychodzące na krawędzie, o wymiarach: długość do 200 mm szerokość do 50 mm głębokość do 15 mm
W każdej sztuce półfabrykatów mogą występować jednocześnie wszystkie wyżej wymienione wady. Wady te powinny być rozmieszczone na całej powierzchni sztuki. Nadmierne skupienia wad na pewnym odcinku sztuki są niedopuszczalne. Wad nie wymienionych w tablicy nie bierze się pod uwagę.			

2.3.2. Dopuszczalne wady łąt powinny odpowiadać II klasie jakości łąt - wg PN-57/D-96000 z tym, że oblina jest niedopuszczalna.

2.4. Obróbka

2.4.1. Powierzchnie przetarcia tarcicy portowej nie powinny wykazywać głębszych rys niż 2 mm i powinny być czyste, niemechowate.

2.4.2. Czoła tarcicy portowej powinny być praktycznie prostopadłe do osi podłużnej.

2.4.3. Płaszczyzny i boki powinny być wzajemnie prostopadłe i równoległe.

2.4.4. Niedokładności w wymiarach tarcicy powstałe na skutek błędzenia piły dopuszczalne są w granicach ustalonych odchyłek.

2.4.5. Przetarcie belek i bali na pochylnie (Po) i grodze wodoszczelne (Gr) powinno być wykonane w ten sposób, ażeby rdzeń znajdował się zamknięty w środku sztuki.

3. PRZECHOWYWANIE I TRANSPORT

3.1. Znakowanie. Każda sztuka półfabrykatu powinna mieć na jednym z czoł następujące czytelne i w trwały sposób wykonane znaki:

- symbol kategorii półfabrykatu,
- znak zakładu produkcyjnego lub przedsiębiorstwa.

Przykład znakowania półfabrykatu na pochylnie (Po) wyprodukowanego przez Okręgowe Przedsiębiorstwo Przemysłu Drzewnego w Gdańsku:

Po

Gd

3.2. Przechowywanie półfabrykatów powinno odbywać się wg Instrukcji Zjednoczenia Przemysłu Leśnego nr 18/Tp-65.

3.3. Transport półfabrykatów może odbywać się wszelkimi środkami przewozowymi bez opakowania. Poszczególne kategorie załadowane do jednego środka transportowego powinny być wyraźnie rozgraniczone.

4. BADANIA

4.1. Przygotowanie do badań. Portowe półfabrykaty iglaste do badań powinny być posortowane i ułożone na podkładach w oddzielnych stosach wg kategorii, wymiarów, prze-

PRZEMYSŁ DRZEWNY	NORMA BRANŻOWA	BN-67
	Nadmiary na prostoliniowe skrawanie drewna	7103-02
		Grupa katalogowa 0920

1. WSTĘP

1.1. Przedmiot normy. Przedmiotem normy są nadmiary na długość, szerokość i grubość przy obróbce prostoliniowych elementów meblowych z drewna litego.

1.2. Zakres stosowania normy. Normę niniejszą należy stosować przy ustalaniu nadmiarów na obróbkę fryzów meblowych oraz przy opracowywaniu norm materiałowych.

2. PODZIAŁ

W zależności od rodzaju obróbki oraz od wykonywanej czynności rozróżnia się:

- a) nadmiary na przykrawanie (długość i szerokość),
- b) nadmiary na struganie (szerokość lub grubość),
- c) nadmiary na wygładzanie.

3. WYMAGANIA

3.1. Dokładność obrabiarek. Obrabiarki, urządzenia i narzędzia tnące powinny odpowiadać dokładnościom ustalonym w granicach tolerancji dla poszczególnych rodzajów i typów.

3.2. Wilgotność drewna przy obróbce powinna wynosić $8 \pm 12\%$.

3.3. Nadmiary na przykrawanie

3.3.1. Nadmiary na długość

3.3.1.1. Nadmiary dla fryzów o równej szerokości na całej ich długości. Wielkości nadmiarów przy zastosowaniu tarczówek lub taśmówek na przykrawanie jednego czoła łącznie z rzazem, przy odpowiednich szerokościach powinny być zgodne z tabl. 1.

Tablica 1

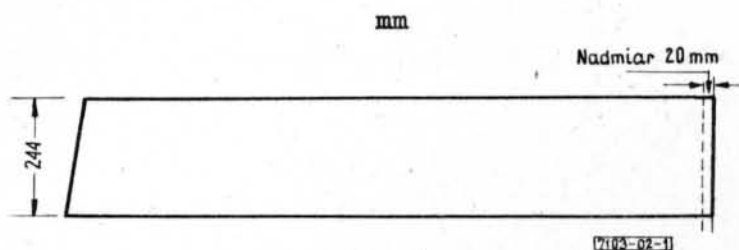
Szerokość fryzów	Nadmiar
mm	
do 50	10
51 ÷ 100	15
101 ÷ 250	20
251 ÷ 500	25

Zjednoczenie Przemysłu Meblarskiego

Ustanowiona przez Dyrektora ZPM dnia 20 maja 1967 r. jako norma obowiązująca w zakresie produkcji
od dnia 1 stycznia 1968 r. (Mon. Pol. nr 49/1967 poz. 247)

cd. tabl. 1

Szerokość fryzów	Nadmiar
mm	
501÷ 750	30
751÷1000	35
ponad 1000	40

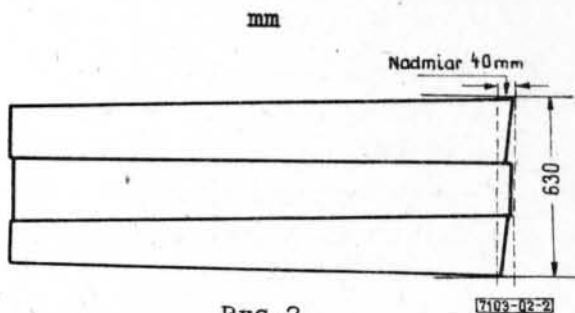
Przykład

Rys.1

3.3.1.2. Nadmiary dla fryzów o różnej szerokości na obydwu czołach, podlegających klejeniu. Wielkości nadmiarów przy zastosowaniu tarczówek lub taśmówek na przykrawanie jednego czoła łącznie z rzazem, przy odpowiednich szerokościach (w szerszym końcu) powinny być zgodne z tabl. 2.

Tablica 2

Szerokość fryzów (w szerszym końcu)	Nadmiar
mm	
do 250	25
251÷500	30
501÷750	40
ponad 1000	60

Przykład

Rys.2

3.3.1.3. Nadmiary dla fryzów o wielokrotnej długości. Przy fryzach o wielokrotnej długości, podlegających przecinaniu (przykrawaniu na długość) nadmiar całkowity powinien odpowiadać nadmiarowi na przycinanie czoł powiększonemu o wielkość nadmiaru na rzaz podaną w tabl. 3, pomnożoną przez dodatkową liczbę rzazów.

Przykład. Fryz nieoklejony, którego wymiary netto elementów mają wynosić w sumie: długość 650 mm, szerokość 180 mm, podlegający dzieleniu na trzy części (dwa dodatkowe cięcia) piłą tarczową o grubości 2 mm oraz przykrojeniu dwóch czoł, powinien mieć długość (łącznie z nadmiarami) 696,4 mm.

Obliczenie:

a) długość netto elementów z fryzu	- 650 mm,
b) nadmiary na przykrawanie czoł (2 × 20)	- 40 mm,
c) nadmiary na dwa cięcia przy użyciu piły o grubości 2 mm (2 × 3,2)	- 6,4 mm,
	Razem 696,4 mm

3.3.2. Nadmiary na szerokość. Wielkości nadmiarów na szerokość dla fryzów klejonych przy pojedynczym rzazie, w zależności od grubości pił tarczowych oraz od rozwarcia lub zgrubienia zębów piły, podano w tabl. 3.

Tablica 3

Grubość piły	Rozwarcie lub zgrubienie użębienia piły	Nadmiar
mm		
1,3	0,8	2,1
1,5	0,8	2,3
1,8	0,8	2,6
2,0	1,0	3,2
2,2	1,2	3,4
2,4	1,2	3,6
3,4	1,6	5,0
3,6	1,6	5,2
4,2	2,0	6,2

Nadmiar na szerokość w przypadku użycia pił tarczowych nie mających zgrubionych lub rozwartych zębów powinien odpowiadać grubości zębów.

Przy użyciu piły taśmowej o grubości 0,6 ÷ 0,8 mm nadmiar na przykrawanie, przy pojedynczym rzazie, nie powinien przekraczać 2,0 mm łącznie z rozwarciem lub zgrubieniem użębienia.

3.4. Nadmiary na struganie

3.4.1. Wymagania ogólne. W zależności od rodzaju strugarki grubość zdejmowanej warstwy drewna nie powinna przekraczać jednorazowo:

- przy strugarkach wyrówniarkach i wielostronnych - 2,0 mm,
- przy strugarkach grubościowych - 1,0 mm.

3.4.2. Nadmiary na szerokość lub grubość przy jednostronnym struganiu

3.4.2.1. Nadmiary dla fryzów z drewna iglastego. Wielkości nadmiarów na szerokość lub grubość przy jednostronnym wyrównaniu na strugarce wyrówniarskiej, albo struganiu na strugarce grubościowej lub wielostronnej dla fryzów z drewna iglastego podano w tabl. 4.

Tablica 4

Długość fryzu, mm	Wielkości nadmiarów przy szerokości lub grubości fryzów, mm			
	do 100	101÷500	501÷750	ponad 750
do 500	1,5	2,0	2,0	2,5
od 501 do 1000	2,0	2,0	2,5	3,0
od 1001 do 1500	2,0	2,5	2,5	3,0
od 1501 do 2000	2,5	2,5	3,0	3,5
ponad 2000	2,5	3,0	3,5	4,0

3.4.2.2. Nadmiary dla fryzów z drewna liściastego. Wielkości nadmiarów na szerokość lub grubość przy jednostronnym wyrównaniu na strugarce wyrówniarce albo struganiu na strugarce grubościowej lub wielostronnej dla fryzów z drewna liściastego z wyjątkiem drewna buka i graba podano w tabl. 5.

Tablica 5

Długość fryzu, mm	Wielkości nadmiarów przy szerokości lub grubości fryzów, mm		
	do 100	101 ÷ 500	ponad 500
do 500	2,0	2,5	2,5
501÷1000	2,5	2,5	3,0
1001÷1500	2,5	3,0	3,0
1501÷2000	3,0	3,0	3,5
ponad 2000	3,0	3,5	4,0

Nadmiary dla fryzów z drewna bukowego i grabowego należy zwiększyć o 25% nadmiarów podanych w tablicy.

3.4.3. Nadmiary na szerokość lub grubość przy dwustronnym struganiu

3.4.3.1. Nadmiary dla fryzów z drewna iglastego. Wielkości nadmiarów na szerokość lub grubość przy jednostronnym wyrównaniu na strugarce wyrówniarce i struganiu na strugarce grubościowej lub wielostronnej, albo dwustronnym struganiu na strugarce grubościowej lub wielostronnej, dla fryzów z drewna iglastego podano w tabl. 6.

Tablica 6

Długość fryzu, mm	Wielkości nadmiarów przy szerokości lub grubości fryzów, mm			
	do 100	101÷500	501÷750	ponad 750
do 500	3,0	4,0	4,0	5,0
501÷1000	4,0	4,0	5,0	6,0
1001÷1500	4,0	5,0	5,0	6,0
1501÷2000	5,0	5,0	6,0	7,0
ponad 2000	5,0	6,0	7,0	8,0

3.4.3.2. Nadmiary dla fryzów z drewna liściastego. Wielkości nadmiarów na szerokość lub grubość przy jednostronnym wyrównaniu na strugarce wyrówniarce i struganiu na strugarce grubościowej lub wielostronnej, dla fryzów z drewna liściastego z wyjątkiem fryzów z drewna bukowego i grabowego podano w tabl. 7

Tablica 7

Długość fryzu, mm	Wielkości nadmiarów przy szerokości lub grubości fryzów, mm		
	do 100	101÷500	ponad 500
do 500	4,0	5,0	5,0
501÷1000	5,0	5,0	6,0
1001÷1500	5,0	6,0	6,0
1501÷2000	6,0	6,0	7,0
ponad 2000	6,0	7,0	8,0
Nadmiary dla fryzów z drewna bukowego i grabowego należy zwiększyć o 25% nadmiarów podanych w tabl. 7.			

3.5. Nadmiary przy wygładzaniu powierzchni. Przy wgładzaniu powierzchni licowych fryzów nadmiar na zdejmowaną warstwę niezależnie od sposobu obróbki, rodzaju obrabiarrek, gatunku drewna oraz wymiarów fryzów, nie powinien przekraczać na jednostronne wygładzanie:

- a) po struganiu i rzazie gładkim 0,3 do 0,5² mm,
- b) po rzazie szorstkim 0,5 do 0,8 mm.

Przy wygładzaniu powierzchni czołowych fryzów nadmiar na zdejmowaną warstwę nie powinien przekraczać 0,5 do 1,0 mm.

K O N I E C

INFORMACJE DODATKOWE

Wydanie 5 - stan aktualny: czerwiec 1981 - bez zmian.

